

**Sprawozdanie z działalności¹
Komitetu Standardów Rachunkowości
w 2018 roku**

1. Podstawa działania Komitetu Standardów Rachunkowości i jego zadania

1.1. Komitet Standardów Rachunkowości, zwany dalej Komitetem, działa na podstawie:

- art. 10 ust. 3 w pow. z art. 81 ust. 2 pkt 9 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351),
- rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 listopada 2001 r. w sprawie zakresu działania i sposobu organizacji Komitetu Standardów Rachunkowości (Dz. U. z 2018 r. poz. 749 i 1765),
- wewnętrznego regulaminu działania Komitetu (uchwała Komitetu Standardów Rachunkowości Nr 12/2018 z dnia 10 kwietnia 2018 r.²).

1.2. Do zakresu działania Komitetu należy:

- wydawanie krajowych standardów rachunkowości oraz ich przegląd i aktualizacja,
- wydawanie stanowisk w problematycznych kwestiach z zakresu rachunkowości,
- opiniowanie projektów aktów prawnych w zakresie rachunkowości,
- analiza i opiniowanie projektów Międzynarodowych Standardów Rachunkowości oraz projektów ich zmian,
- współpraca z międzynarodowymi organizacjami do spraw standaryzacji rachunkowości,
- podejmowanie innych działań mających na celu harmonizację i standaryzację zasad rachunkowości, w tym udział lub patronat nad, służącym tym celom, konferencjami naukowymi i zawodowymi.

1.3. W celu wyjaśnienia zagadnień skomplikowanych, powodujących w praktyce najwięcej wątpliwości i kontrowersji w zakresie rachunkowości, Komitet opracowuje i wydaje standardy oraz stanowiska. Proces opracowywania standardów i stanowisk jest długotrwały, a przedstawione rozwiązania zawarte w tych dokumentach stanowią często kompromis osiągnięty w rezultacie wszechstronnej dyskusji zarówno członków Komitetu jak też innych specjalistów z dziedziny rachunkowości.

Standardy i stanowiska przed ich uchwaleniem poddawane są publicznej dyskusji i dwóm recenzjom.

2. Skład Komitetu Standardów Rachunkowości w 2018 roku

¹W sprawozdaniu zawarto informacje wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r.

² Nowy, wewnętrzny regulamin działania Komitetu został zatwierdzony uchwałą Nr 1/2019 z dnia 22 stycznia 2019 r. i ogłoszony w Dz. Urz. MF z dnia 14 lutego 2019 r. poz. 17.

W 2018 r. w maju zakończyła się VIII, dwuletnia kadencja Komitetu i powołany został Komitet IX kadencji, który wobec zmiany rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 listopada 2001 r. w sprawie zakresu działania i sposobu organizacji Komitetu Standardów Rachunkowości został zastąpiony, powołanym na 3 lata, Komitetem X kadencji.

W 2018 r. Komitet VIII kadencji³ działał w składzie: Joanna Dadacz - Przewodnicząca, Beata Baluta, dr Teresa Cebrowska, Katarzyna Dębska⁴, dr Zdzisław Fedak, prof. dr hab. Jerzy Gierusz, dr hab. Radosław Ignatowski, Małgorzata Kosiorek, Elżbieta Kowalska, Krzysztof Kruszewski, Barbara Mistowska-Dragan, dr Ernest Podgórski, Teresa Schubert, Anna Sirocka, Agnieszka Stachniak, prof. dr hab. Gertruda Świdowska, Bogusława Toma⁵, dr hab. Joanna Wielgowska-Leszczynska oraz sekretarz Małgorzata Bielecka.

Komitet IX kadencji powołany *Decyzją Nr 7/DR Ministra Finansów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie powołania członków Komitetu Standardów Rachunkowości i sekretarza oraz określenia wysokości przysługującego im wynagrodzenia za udział w posiedzeniu Komitetu* działał w składzie: Joanna Dadacz - Przewodnicząca, Beata Baluta, dr Teresa Cebrowska, Katarzyna Dębska, dr Zdzisław Fedak, prof. dr hab. Jerzy Gierusz, dr hab. Radosław Ignatowski, Małgorzata Kosiorek, Elżbieta Kowalska, Krzysztof Kruszewski, Barbara Mistowska-Dragan, Dawid Napierała, dr Ernest Podgórski, Teresa Schubert, Anna Sirocka, Agnieszka Stachniak, prof. dr hab. Gertruda Świdowska, dr hab. Joanna Wielgowska-Leszczynska oraz sekretarz Małgorzata Bielecka.

Komitet X kadencji został powołany *Decyzją Nr 10/DR Ministra Finansów z dnia 26 listopada 2018 r. w sprawie powołania członków Komitetu Standardów Rachunkowości i sekretarza oraz określenia wysokości przysługującego im wynagrodzenia za udział w posiedzeniu Komitetu* i działał w składzie: Joanna Dadacz - Przewodnicząca, Agnieszka Stachniak – Zastępca Przewodniczącej, dr Teresa Cebrowska, Katarzyna Dębska, dr Zdzisław Fedak, prof. dr hab. Jerzy Gierusz, dr hab. Radosław Ignatowski, Małgorzata Kosiorek, Elżbieta Kowalska, Krzysztof Kruszewski, Barbara Mistowska-Dragan, dr Ernest Podgórski, Teresa Schubert, Anna Sirocka, Izabela Sykulska, prof. dr hab. Gertruda Świdowska, Bogusława Toma, dr Katarzyna Trzpięła oraz sekretarz Aneta Gołdyń.

Członkowie Komitetu to specjaliści z dziedziny rachunkowości, reprezentujący instytucje biorące udział w procesie stanowienia regulacji w zakresie rachunkowości (Ministerstwo Finansów, Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju, Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii, Narodowy Bank Polski, Komisja Nadzoru Finansowego) oraz największe organizacje zawodowe rachunkowości (Stowarzyszenie Księgowych w Polsce – SKwP oraz Polską Izbę Biegłych Rewidentów – PIBR).

3. Prace Komitetu w 2018 roku

³ I skład Komitetu VIII kadencji został ustalony *Decyzją Nr 7/DR Ministra Finansów z dnia 13 maja 2016 r.*

⁴ Katarzyna Dębska została powołana w skład Komitetu *Decyzją Nr 1/DR Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 4 stycznia 2018r.*

⁵ Bogusława Toma została powołana w skład Komitetu *Decyzją Nr 6/DR Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 23 maja 2017 r.*

W 2018 roku odbyło się dwanaście posiedzeń Komitetu oraz spotkania grup roboczych, poprzedzające posiedzenia Komitetu.

W 2018 r. Komitet wydał Krajowy Standard Rachunkowości poświęcony działalności rolniczej, Stanowisko Komitetu w sprawie ujęcia, wyceny i prezentacji gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste w sprawozdaniach finansowych jednostek samorządu terytorialnego, a także w sprawie przekształcenia prawa wieczystego użytkowania tych gruntów w prawo własności oraz zaktualizował pięć Krajowych Standardów Rachunkowości.

3.1. Krajowe Standardy Rachunkowości

Zgodnie z postanowieniami ustawy o rachunkowości, jednostki zobowiązane do jej przestrzegania, mogą stosować krajowe standardy rachunkowości w sprawach nieuregulowanych w tej ustawie i wydanych na jej podstawie rozporządzeniach. Krajowe Standardy Rachunkowości, zwane dalej „KSR” lub „Standardami”, oraz stanowiska Komitetu, zwane dalej „Stanowiskami”, określają zasady rachunkowości dot. skomplikowanych lub nowych sytuacji i zdarzeń gospodarczych, których ujęcie w księgach rachunkowych i prezentacja w sprawozdaniach finansowych powoduje praktyczne trudności. Standardy oraz Stanowiska zawierają dodatkowe wyjaśnienia w zakresie przepisów ustawy oraz liczne przykłady, dzięki czemu stanowią praktyczną pomoc dla księgowych i biegłych rewidentów w realizacji ich zadań.

3.1.1. Projekt KSR „Działalność rolnicza”

Autorką projektu Standardu jest dr Aleksandra Łakomiak z Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. Prace nad projektem z ramienia Komitetu były koordynowane przez dr Ernesta Podgórskiego i Elżbietę Kowalską.

Członkowie Komitetu w dniu 27 marca 2018 r. podjęli uchwałę Nr 10/2018 w sprawie przyjęcia KSR Nr 12 „Działalność rolnicza”. Standard został opublikowany w Dzienniku Urzędowym Ministra Finansów (Dz. Urz. MF) z dnia 11 lipca 2018 r. poz. 78.

3.1.2. Projekt KSR „Koszt wytworzenia jako podstawa wyceny produktów”

Autorką projektu Standardu jest prof. dr hab. Gertruda Świdowska.

Członkowie Komitetu w dniu 13 lutego 2018 r. podjęli uchwałę Nr 4/2018 w sprawie przekazania projektu KSR „Koszt wytworzenia jako podstawa wyceny produktów” do dyskusji publicznej. Uwagi zgłoszone w trakcie dyskusji publicznej zostały omówione na posiedzeniu w dniu 11 września 2018 r. Standard będzie przedmiotem dalszych prac Komitetu w 2019 r.

3.1.3. Projekt KSR „Przychody ze sprzedaży wyrobów, towarów i materiałów”

Autorką projektu Standardu jest Agata Sajewicz. Prace nad projektem koordynowane są przez prof. dr hab. Jerzego Gierusza, prof. dr hab. Gertrudę Świdowską, Barbarę Misterską-Dragan, Teresę Schubert. Przedstawienie kolejnych wersji projektu odbyło się na posiedzeniach w dniu 8 października 2018 r. oraz 13 listopada 2018 r.

Standard będzie przedmiotem dalszych prac Komitetu w 2019 r.

3.2. Aktualizacja KSR

3.2.1. Aktualizacja KSR Nr 3 „Niezakończone usługi budowlane”

Autorem projektu nowelizacji był dr Jacek Kalinowski z Uniwersytetu Łódzkiego, autor projektu Standardu.

Celem aktualizacji standardu było dostosowanie zapisów standardu do aktualnych przepisów o rachunkowości oraz zaktualizowanie odniesień do standardów międzynarodowych.

Na posiedzeniu, które odbyło się w dniu 10 kwietnia 2018 r. Członkowie Komitetu podjęli uchwałę Nr 14/2018 w sprawie przyjęcia aktualizacji KSR Nr 3 „Niezakończone usługi budowlane”. Standard został opublikowany w Dz. Urz. MF z dnia 10 lipca 2018 r. poz. 76.

3.2.2. Aktualizacja KSR Nr 5 „Leasing, najem i dzierżawa”

Autorem projektu nowelizacji był dr hab. Mikołaj Turzyński z Uniwersytetu Łódzkiego, autor projektu Standardu.

KSR Nr 5 wymagał aktualizacji z uwagi m.in. na zmianę przepisów ustawy o rachunkowości w zakresie stosowania uproszczeń, zaktualizowanie odniesień do odpowiednich standardów międzynarodowych (uwzględniając zmianę i zastąpienie w 2019 r. przepisów MSR 17 przez MSSF 16), a także uzupełnienie Standardu o odpowiednie przepisy regulujące ujęcie zachęt dla leasingodawcy. Członkowie Komitetu w dniu 10 kwietnia 2018 r. podjęli uchwałę Nr 13/2018 w sprawie przyjęcia aktualizacji KSR Nr 5 „Leasing, najem i dzierżawa”. Standard został opublikowany w Dz. Urz. MF z dnia 11 lipca 2018 r. poz. 77.

3.2.3. Aktualizacja KSR Nr 8 „Działalność deweloperska”

Autorem projektu nowelizacji był dr Jacek Kalinowski z Uniwersytetu Łódzkiego, autor projektu Standardu.

Celem aktualizacji standardu było dostosowanie zapisów standardu do aktualnych przepisów o rachunkowości oraz zaktualizowanie odniesień do standardów międzynarodowych. Na posiedzeniu, które odbyło się w dniu 10 kwietnia 2018 r. Członkowie Komitetu podjęli uchwałę Nr 15/2018 w sprawie przyjęcia aktualizacji KSR Nr 3 „Działalność deweloperska”. Standard został opublikowany w Dz. Urz. MF z dnia 4 lipca 2018 r. poz. 71.

3.2.4. Aktualizacja KSR Nr 7 „Zmiany zasad (polityki) rachunkowości, wartości szacunkowych, poprawianie błędów, zdarzenia następujące po dniu bilansowym – ujęcie i prezentacja”

Autorem projektu nowelizacji był dr Ernest Podgórski.

Celem zmian w standardzie było doprecyzowanie zapisów w pkt 3.2.2. dot. stosowania przez jednostkę Krajowych Standardów Rachunkowości. Członkowie Komitetu w dniu 13 listopada 2018 r. podjęli uchwałę Nr 3/2018 w sprawie przyjęcia aktualizacji KSR Nr 7 „Zmiany zasad (polityki) rachunkowości, wartości szacunkowych, poprawianie błędów, zdarzenia następujące po dniu bilansowym – ujęcie i prezentacja”. Standard został skierowany do publikacji w Dz. Urz. MF.⁶

3.3. Stanowiska Komitetu

3.2.1. Projekt stanowiska w sprawie ujęcia, wyceny i prezentacji gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste w sprawozdaniach finansowych jednostek samorządu terytorialnego, a także w sprawie przekształcenia prawa wieczystego użytkowania tych gruntów w prawo własności

⁶ Standard został opublikowany w Dz. Urz. MF z dnia 4 stycznia 2019 r. poz. 2.

Prace nad projektem stanowiska były koordynowane przez Agnieszkę Stachniak, Annę Sirocką, Elżbietę Kowalską oraz dr hab. Radosława Ignatowskiego.

Członkowie Komitetu na posiedzeniu w dniu 10 kwietnia 2018 r. podjęli uchwałę Nr 16/2018 *w sprawie przekazania do publicznej dyskusji projektu stanowiska w sprawie ujęcia, wyceny i prezentacji gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste w sprawozdaniach finansowych jednostek samorządu terytorialnego*. Mając na uwadze wejście w życie z dniem 1 stycznia 2019 r. przepisów ustawy, która powodowała przekształcenie prawa wieczystego użytkowania gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe, konieczne było uwzględnienie zapisów ustawy w projekcie stanowiska. Zmodyfikowany projekt, decyzją Członków Komitetu z dnia 8 października 2018 r., został ponownie przekazany do dyskusji publicznej (na podstawie uchwały Nr 2/2018 *w sprawie przekazania projektu do dyskusji publicznej*).

Na posiedzeniu w dniu 18 grudnia 2018 r. została podjęta uchwała Nr 1/2018 *w sprawie przyjęcia projektu stanowiska w sprawie ujęcia, wyceny i prezentacji gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste w sprawozdaniach finansowych jednostek samorządu terytorialnego, a także w sprawie przekształcenia prawa wieczystego użytkowania tych gruntów w prawo własności*.

Przyjęcie stanowiska zostało zaplanowane na posiedzenie w dniu 22 stycznia 2019 r.⁷

3.2.2. Projekt stanowiska w sprawie rozrachunków z kontrahentami

Autorem projektu stanowiska jest dr Marta Gawart. Prace nad projektem stanowiska koordynowane są przez Krzysztofa Kruszewskiego (do końca IX kadencji Komitetu koordynatorem była też dr hab. Joanna Wielgórska-Leszczyńska).

Podczas posiedzenia, które odbyło się w dniu 13 listopada 2018 r. podjęto uchwałę Nr 4/2018 *w sprawie przekazania do dyskusji publicznej projektu stanowiska w sprawie rozrachunków z kontrahentami*.

Prace nad projektem stanowiska będą kontynuowane w 2019 r.

3.4. Współpraca z międzynarodowymi organizacjami do spraw standaryzacji rachunkowości; analiza i opiniowanie projektów Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF)

Członkowie Komitetu w 2018 r. na bieżąco analizowali dokumenty stanowiące element doskonalenia Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej oraz przekazywali do nich stanowiska i opinie w zakresie: Dokumentu IASB Zmiany polityki rachunkowości⁸ – projekt stanowiska przygotował Tomasz Konieczny oraz dr hab. Radosław Ignatowski; Dokumentu ERFAG nt. Instrumentów kapitałowych: utrata wartości i recycling⁹ – projekt opinii przygotowała Beata Baluta; Dokument IASB Instrumenty finansowe z cechami instrumentów kapitałowych¹⁰ – projekt stanowiska Komitetu przygotował dr hab. Radosław Ignatowski we współpracy z dr Maciejem Frenzlem z Uniwersytetu Łódzkiego oraz Dawid Napierała.

⁷ Na posiedzeniu w dniu 22 stycznia 2019 r. została podjęta uchwała Nr 2/2019 *w sprawie przyjęcia stanowiska w sprawie ujęcia, wyceny i prezentacji gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste w sprawozdaniach finansowych jednostek samorządu terytorialnego, a także w sprawie przekształcenia prawa wieczystego użytkowania tych gruntów w prawo własności*. Stanowisko zostało opublikowane w Dz. Urz. MF z dnia 20 lutego 2019 r. poz. 19.

⁸ Stanowisko zostało zamieszczone na stronie IASB i przesłane do wiadomości ERFAG w dniu 10 maja 2018 r.

⁹ Stanowisko zostało przesłane ERFAG w dniu 23 maja 2018 r.

¹⁰ Stanowisko zostało zamieszczone na stronie IASB i przesłane do wiadomości ERFAG w dniu 4 stycznia 2019 r.

Członkowie Komitetu uczestniczyli również w przygotowaniu stanowiska Komitetu do dokumentu EFRAG nt. Agendy prac badawczych ERFAG¹¹.

Reprezentanci Komitetu uczestniczyli w konferencji zorganizowanej przez IASB z przedstawicielami krajowych komitetów standardów rachunkowości w Londynie w dniach 1-2 października 2018 r.

3.5. Inne prace Komitetu

Projekt zakresu KSR „Rachunkowość jednostek w procesie restrukturyzacji, przekształceń, likwidacji i upadłości”

Członkowie Komitetu podczas posiedzenia w dniu 6 marca 2018 r. podjęli uchwałę Nr 6/2018 w sprawie określenia zakresu projektu KSR „Rachunkowość jednostek w procesie restrukturyzacji, przekształceń, likwidacji i upadłości”.

Prace nad projektem będą kontynuowane w 2019 r.

Projekt zakresu KSR „Wartości niematerialne i prawne”

W dniu 6 marca 2018 r. Członkowie Komitetu podjęli uchwałę Nr 7/2018 w sprawie określenia zakresu projektu KSR „Wartości niematerialne i prawne”.

Prace nad projektem będą kontynuowane w 2019 r.

Opiniowanie projektów aktów prawnych

Członkowie Komitetu opiniowali projekt rozporządzenia Ministra Finansów zmieniającego rozporządzenie w sprawie zakresu działania i sposobu organizacji Komitetu Standardów Rachunkowości.

3.6. Promowanie prac Komitetu

Komitet na bieżąco informuje o swoich pracach oraz zaprasza do publicznej dyskusji nad ogłoszonymi projektami na stronie internetowej Komitetu, SKwP oraz PIBR. Projekty publikowane są również w miesięczniku „Rachunkowość”.

4. Wydatki Komitetu w 2018 roku

Środki finansowe na pokrycie kosztów działania Komitetu zapewnia - zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia z dnia 28 listopada 2001 r. - minister właściwy do spraw finansów publicznych.

W roku 2018 były zapewnione i wykorzystywane środki zgodnie z § 3 ust. 1 ww. rozporządzenia, przedstawione w poniższej tabeli:

<i>Rozdział</i>	<i>Paragraf</i>	<i>Tytuł</i>	<i>Przyznane środki (po zmianach)</i>	<i>Wykorzystane środki</i>
75095	3030	Zwrot kosztów podróży, noclegów i diet	900 zł	411,79 zł
75095	4170	Wynagrodzenia	368 900 zł	368 900 zł
75095	4170	Opracowanie projektów krajowych standardów rachunkowości i stanowisk; aktualizacje i recenzje krajowych standardów rachunkowości i stanowisk	22 000 zł	21 984 zł
75095	4300	Zakup usług pozostałych związanych z obsługą KSR, zakup usług hotelowych i przewozowych, prenumerata internetowa	10 250 zł	6 803,41 zł
75095	4420	Podróże służbowe zagraniczne	5 000 zł	3 508,81 zł
<i>Razem</i>			<i>407 050 zł</i>	<i>401 608,01 zł</i>

¹¹ Stanowisko zostało przesłane do EFRAG w dniu 23 maja 2018 r.

Plan finansowy Komitetu zapewnia prowadzenie bieżącej działalności, jednak wynagrodzenie wypłacane osobom spoza Komitetu, które tworzą projekty Standardów, Stanowisk oraz przygotowują ich aktualizacje jest nieadekwatne do wymaganych kwalifikacji, koniecznego wkładu pracy oraz zaangażowania tych osób. Plan finansowy nie umożliwia też większego zaangażowania się Komitetu we współpracę międzynarodową np. poprzez bardziej intensywny udział członków Komitetu w grupach roboczych EFRAG i konferencjach poświęconych standaryzacji rachunkowości. Ogranicza to zakres działalności Komitetu.

Organizacja poszczególnych posiedzeń Komitetu miała miejsce w Ministerstwie Finansów oraz gościnnie w siedzibach: SKwP, PIBR, Narodowego Banku Polskiego, Komisji Nadzoru Finansowego, E&Y, PwC oraz Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii.

5. Plan działania Komitetu na 2019 rok

W roku 2019 Komitet będzie kontynuował prace związane z opracowaniem:

- projektów KSR: „Koszt wytworzenia jako podstawa wyceny produktów”, „Przychody ze sprzedaży wyrobów, towarów i materiałów”, „Wartości niematerialne i prawne”, „Rachunkowość jednostek w procesie restrukturyzacji, przekształceń, likwidacji i upadłości”.
- projektu stanowiska w sprawie rozrachunków z kontrahentami.

Ponadto Komitet planuje rozpocząć prace nad opracowaniem dokumentów nad innymi projektami ujętymi w planie prac Komitetu w zakresie: analizy i propozycji zmian do ustawy o rachunkowości; standardów dla jednostek zajmujących się szczególnym rodzajem działalności (np. spółdzielnie mieszkaniowe, przemysł wydobywczy); sprawozdań finansowych, w szczególności w odniesieniu do uproszczeń ich zakresu; wartości godziwej w obszarze połączeń i podziałów podmiotów gospodarczych; działalności zaniechanej; płatności warunkowych; nieruchomości inwestycyjnych.

Komitet planuje dalszą aktywność na arenie międzynarodowej, w tym przede wszystkim poprzez współpracę z EFRAG i w konferencjach międzynarodowych. Komitet będzie także na bieżąco kontynuował prace związane z analizą i opiniowaniem dokumentów opracowywanych przez organizacje międzynarodowe zajmujące się tematyką sprawozdawczości finansowej.

Przewodnicząca
Komitetu Standardów Rachunkowości

Joanna Dadacz